

5. Про Центральну виборчу комісію : Закон України від 30 червня 2004 року № 1932-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-15#Text>

6. Про Державний реєстр виборців : Закон України від 22 лютого 2007 року № 698-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-16#Text>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-674-4-78>

**ADMINISTRATIVE AND LEGAL PRINCIPLES OF INTERACTION
BETWEEN THE PROSECUTOR'S OFFICE AND PUBLIC
ADMINISTRATION BODIES AND CIVIL SOCIETY
INSTITUTIONS**

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ
ПРОКУРАТУРИ З ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ТА ІНСТИТУТАМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА**

Kravchenko R. A.

*PhD Student at the Department of Law
Private Higher Educational Institution
“University of Modern Knowledge”
ORCID ID: 0009-0005-1010-7252*

Кравченко Р. А.

*аспірант кафедри права
Приватного вищого навчального
закладу
«Університет сучасних знань»,
ORCID ID: 0009-0005-1010-7252*

З'ясування сутності взаємодії потребує розкриття її ознак, які дозволяють відмежувати цю категорію від інших форм взаємозв'язку суб'єктів права. До найбільш істотних ознак взаємодії прокуратури з органами публічної адміністрації та інститутами громадянського суспільства слід віднести такі [1; 2; 3]. По-перше, наявність не менш ніж двох самостійних суб'єктів, кожен з яких наділений власною компетенцією та реалізує притаманні йому функції. Взаємодія неможлива за відсутності множинності учасників, при цьому їх правовий статус, обсяг повноважень і соціальне призначення можуть суттєво різнитися. По-друге, спільність або взаємопов'язаність мети. Учасники взаємодії можуть переслідувати як єдину мету, так і різні, проте взаємоузгоджені цілі, досягнення яких одним суб'єктом сприяє реалізації завдань іншого. Стосовно досліджуваних відносин такою інтегруючою метою виступає забезпечення законності, правопорядку та

захисту прав людини. По-третє, узгодженість дій за змістом, часом і місцем. Зазначена ознака відображає організаційний аспект взаємодії та передбачає координацію зусиль учасників, планування спільних заходів, розподіл функцій, обмін інформацією. По-четверте, відсутність відносин влади й підпорядкування між учасниками. Взаємодія ґрунтується на засадах рівності, самостійності та невтручання у виключну компетенцію одне одного, що відрізняє її від субординаційних управлінських зв'язків. По-п'яте, правова врегульованість. Взаємодія прокуратури з іншими суб'єктами здійснюється у межах і в спосіб, передбачені Конституцією та законами України, підзаконними актами, а також відомчими нормативними документами. По-шосте, спрямованість на досягнення суспільно корисного результату – забезпечення верховенства права, зміцнення законності, охорону прав і свобод, ефективне функціонування механізму держави та інститутів громадянського суспільства.

Розкриття змісту досліджуваної категорії вимагає також характеристики її суб'єктного складу. Центральним суб'єктом відповідних відносин виступає прокуратура як конституційно визначений державний інститут. Слід зауважити, що правовий статус прокуратури зазнав істотної трансформації внаслідок конституційної реформи 2016 року, коли розділ VII «Прокуратура» було виключено з Основного Закону, а положення про прокуратуру розміщено у статті 131-1 розділу VIII «Правосуддя». Наведені зміни відобразили концептуальний відхід від радянської моделі прокуратури як органу так званого загального нагляду і наблизили її правовий статус до європейських стандартів, за якими прокуратура розглядається насамперед як складова системи кримінальної юстиції. Функція нагляду за додержанням і застосуванням законів (загального нагляду), що історично надавала прокуратурі широкі повноваження у сфері державного управління, була вилучена, а перелік прокурорських функцій набув вичерпного характеру.

Відповідно до чинного законодавства на прокуратуру покладаються функції підтримання публічного обвинувачення в суді; організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляду за негласними та іншими слідчими й розшуковими діями органів правопорядку; представництва інтересів держави в суді у виключних випадках і в порядку, що визначені законом.

Другим суб'єктом досліджуваних відносин є органи публічної адміністрації. Категорія «публічна адміністрація» увійшла до вітчизняного наукового обігу порівняно нещодавно й пов'язана з процесами європеїзації адміністративного права та переосмислення його

предмета. У доктрині під публічною адміністрацією зазвичай розуміють сукупність органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також інших суб'єктів, наділених владними повноваженнями публічного характеру, зокрема тих, яким делеговано окремі функції держави або територіальних громад.

Третім суб'єктом виступають інститути громадянського суспільства. Громадянське суспільство в юридичній науці розглядається як система недержавних суспільних відносин та інститутів, що функціонують на засадах самоорганізації, добровільності й автономії від держави та забезпечують реалізацію приватних і колективних інтересів громадян [4]. До інститутів громадянського суспільства традиційно відносять громадські об'єднання, професійні спілки, благодійні та релігійні організації, органи самоорганізації населення, засоби масової інформації, творчі спілки, а також інші добровільні формування громадян. Особливість взаємодії прокуратури з інститутами громадянського суспільства полягає в тому, що вона ґрунтується на засадах партнерства, відкритості та підзвітності публічної влади суспільству. Така взаємодія виявляється, зокрема, у розгляді звернень громадян та громадських об'єднань, реагуванні на повідомлення про порушення закону, залученні представників громадськості до обговорення проблем правозастосування, забезпеченні прозорості діяльності органів прокуратури й формуванні громадського контролю за додержанням прав людини.

Зміст взаємодії прокуратури з органами публічної адміністрації та інститутами громадянського суспільства розкривається через сукупність напрямів, форм і методів відповідної діяльності [5]. У найбільш узагальненому вигляді до змісту такої взаємодії можна віднести: інформаційний обмін (взаємне надання відомостей, необхідних для реалізації функцій учасників); організаційне співробітництво (спільне планування, проведення нарад, робочих зустрічей, створення робочих груп); аналітичну та методичну діяльність (спільне вивчення стану законності, розроблення пропозицій щодо вдосконалення законодавства й практики його застосування); правозахисну діяльність (спільні заходи із захисту прав і свобод людини та законних інтересів держави). Наведені напрями не є вичерпними та можуть уточнюватися залежно від конкретної сфери суспільних відносин, у якій здійснюється взаємодія.

Література:

1. Заброда Д. Г. Основні принципи організації взаємодії суб'єктів боротьби з корупцією. Проблеми взаємопорозуміння, співпраці та взаємодії органів охорони правопорядку. Донецьк : ДІВС, 2000. С. 79–83

2. Клочков В. Г. Проблеми взаємодії Генеральної прокуратури України з вищими органами державної влади щодо нагляду за додержанням прав і свобод людини та інтересів держави. *Вісник Вищої ради юстиції*. 2010. № 3. С. 82–89.

3. Європіна І. Взаємодія прокурора з органами державної влади та інститутами громадянського суспільства у сфері протидії злочинності. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2014. № 2. С. 33–43.

4. Бахновська І. П. Стан та перспективи становлення громадського суспільства в Україні. URL: https://lsej.org.ua/3_2016/3.pdf

5. Колодій А. *До питання про сутність, шляхи і стадії формування громадянської нації в Україні*. Народознавчі зошити. 2004. № 5-6. С. 12–25.